

SLOVENSKI NAROD.

Ishaja vsak dan a večer, izmisi nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstrijsko-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom račun se po 10 kr. za mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kakor poština znaša. Za oznanila plačuje se od četiristopne peti-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska. Dopisi naj se izvole frankirati. — Kokopisi se ne vračajo. Uredništvo in upravnništvo je v Rudolfa Kirbiša hiši. „Gledališka stolba“. Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Deželni zbor kranjski.

(X. seja dne 4. januarja 1886.)

(Dalje.)

Govornik poslanec Klun nasvetuje naposled, da bi se žganje monopolizovalo, kakor sol in tabak.

Poročevalec dr. Samec opomni, da hočejo na Nemškem le iz finančnega ozira monopolizovati. Tudi priporoča prenaradbo o pobiranju te naklade, da bi se ne le hektoliter, ampak vsaka množina žganih pijač morala obdačiti s to naklado.

Pri glasovanju vsprejmo se vsi predlogi gospodarskega odseka.

Prošnja šolskega odbora obrtne nadaljevalne šole v Ljubljani za podporo izroči se deželnemu odboru z naročilom, naj se da primerna podpora, ako dotični odbor položi račun o doslej dobljenih deželnih podporah in o njih porabi. Društvu za podporo modroslovcev na c. kr. Dunajskem vseučilišču dovoli se 20 gld.

Poslanec Detela utemeljuje potem svoj samostalni nasvet, zadevajoč načrt zakona o cestah na Kranjskem. Ako prav na kratko posnamemo za držaj njegovega govora, bode zanimal brezdomno vse posestnike na deželi, kateri imajo doprinasati za cestne doklade in opravljati tlako. Več pa utegnemo še poročati, ko pride razprava cestne postave same na dnevni red obravnav deželnega zbora. Poslanec Detela pravi, da je prenaradba cestne postave danes gotovo najbolj popularno vprašanje v Kranjske, kar se tiče narodno-gospodarskih zadev. Dve glavni napaki ima dosedanja cestna postava. Prva je ta, da more ceste jednega okraja vzdrževati okraj sam, dasi po trije okraji včasih vozijo po teh cestah. Najubožnejši okraji imajo dostikrat največ cest vzdrževati, najbogatejši najmanj, kar govornik natančno dokazuje po statističnih sestavkih vse Kranjske. In ceste v takih okrajih so jako slabe, dasi znašajo posojila za okrajne ceste katere je dovolil deželni zbor že 32,000 gld., od katerih se bode komaj, če bode dobro šlo, polovica izterjala. Ceste so javen interes za promet, tedaj ima tudi vsak, kdor je rabi, skladati za njih vzdrževanje. Ko bi se bila prišla država pravil dosedanje cestne postave, katera nalaga vzdrževanje cest vsakemu okraju posebej, ne bi

imeli danes nikakih državnih cest, ampak samo deželne. Druge dežele so davno že uvidele to krivico in uvele so deželne ceste, tako na Gornjem in Nižjem Avstrijskem, na Solnograškem, Gališkem itd. in povsod v teh deželah so ceste izvrstne, sosebno na Solnograškem, kjer so ceste priznane odlično dobre, in vendar vsa dežela Solnograška plačuje manj cestnih doklad, ko na Kranjskem isti okraj, kjer so doklade na ceste najmanjše. Druga napaka sedanje cestne postave pa je ta, da se vse breme za vzdrževanje cest nalaga posestnikom. Ti imajo s tlako pripravljati šuto, jo dovažati itd. In vendar ima obrtnija in industrija od cest dosti več dobička, nego kmetijstvo, pa ne plačujeta za ceste ničesar. Pomisliti pa je treba i to, da ne bode več dolgo mogoče vzdržati cest s tlako. Leto 1848 razpršilo je fevdalno kraljestvo veleposestnikov, namreč tlako, v razvaline in z velikim veseljem pozdravilo ga je kmetstvo prebivalstvo, kajti misliti je moralo, da je tlaka odpravljena za vselej. A ustanovil se je cestni zakon in kmetovalec po pravici vzdihuje in trdi, da mu je bila prejšnja tlaka za graščake skoro ljubša, ker sedaj ima tlake za ceste dosti več. To stanje je tedaj neznosno, prošnja prihaja za prošnjo, naj se zakon prenaradi, na stotine je prošenj, na stotine pa tudi pritožeb zoper narredbe okrajnih cestnih odborov, katere mora deželni odbor reševati, kar požre mnogo časa, a je vse brezuspešno delo. Ko je predlagatelj še podrobneje označil po njem nasvetovane prenaradbe dosedanje cestne postave, izreka željo, naj bi se gospodarski odsek, kateremu se bode izročil njegov postavni načrt v natanko presojo, dela vstrajno poprijel, da se tolikanj zaželjena stvar, namreč deželne ceste, hitro ožive, gotovo v hvalo in veliko veselje prebivalstva. Ako se sedanji postavni načrt zastran cest reši v tem zasedanju, potem pride v drugem zasedanju leta 1886 načrt zaradi kategorizovanja cest na vrsto in šele, če bode hitro šlo, leta 1887 dobili bomo na Kranjskem toliko zaželjeno novo cestno postavo, katera bode razbremenila toliko okrajev neopravičenega dela in plačila, in ustvarila dosti ceneje, kakor sedaj, in dobre deželne ceste. (Občna pohvala.) (Dalje prih.)

Iz krogov levičarskih.

[Izv. dop. z Dunaja.]

Nemško-avstrijski klub in nemško-narodni klub v državnem zboru „marširata vsak sebi“, a sedanjo vlado „vkupno pobiti“. Pl. Plenerju pa tako ni všeč. On, ki se zmatra voditeljem leve, rad bi tudi vodil obe krdeli, a zato bi rad, da se združita pod jedno zastavo. Resno si torej prizadeva, da bi to združenje dosegel in v ta namen se je obrnil do leveice glavarjev, naj nuu razodenejo svoja načela ter predlagajo vkupni program. Dobil je odgovore. Tukajšen list jih objavlja. Prezanimivi so, da bi jih ne priobčili v pomno slovenskega političnega sveta.

Evo Herbstovo pismo:

V Meranu, 21. decembra.

Velečastiti gospod! Veliko zadostilo in iskrena radost mi je pozdravljati istino, da ste Vi prevzeli vodstvo opozicije in zlasti na nemškem Českem dosegli nadvisevanje; kako me je ganilo, ko sem čital hvalo, ki ste mi jo zadnjič naklonili v českem deželnem zboru, ne maram ničesar omenjati. Nikoli se plemenit mož ni tako tesno držal prislovice „De mortuis nil nisi bene“, kakor Vi, častiti gospod. Vašemu vprašanju, kako si mislim reformo naše stranke, odgovarjam jasno in odkrito. Nemška politika avstrijskih Nemcev mora se samo po sebi umevno vedno ravnati po potrebah naših ožjih rojakov na Českem; drugi imajo se na njih interese ozirati ter vse mogoče zanje storiti. S Schmejkalom ni kaj početi; dandanes se preveč zahtevajo čiste roke in ni več zaupanja v mnogorazne upravne svetnike. Pickerta se bojte; on bi rad bil voditelj, a dva petelina na istem plotu si nista prijatelja; to midva najbolje veva. Knotz se mi ne vidi nevaren; dajte mu prav in ravnajte z njim kot s takim ki si Vas misli kraljico mej zvezdami. Ugovori so nevarni v tacih slučajih. Če mu kedaj na misel pride, kandidovati v Hebski trgovski zbornici, za to kažite vesel obraz. Tu v Meranu je še veliko stanovanj praznih in mi utegnemo potem „piquet“ igrati. Morda se tudi Schmejkalu in Russu kaj človeškega pripeti in potem bomo „kralja klicali“. Sicer pa le pravim: negovati,

LISTEK.

Ivan Zbogar.

Zgodovinski roman.

(Spisal Charles Nodier, poslovenil Jos. Kržišnik.)

Predgovor.

(Dalje.)

Ta opomnja mi je bila mnogo hujša ter me je grozno potrla. Videl sem, da sem zadet in da se mi v knjigi, imejočej životvorno moč, dokazuje pregreha, da sem okral Zschockeja, meni, kateri ne bi hotel krasti nikomur na svetu ni Zschockeu ne, meni, kateri nisem poznal Zschockeja, če prav ga je Lamarteliere prevlel ter se je nahajal omenjenega prevoda jeden izvod na velin-papirji ter z modrim marokin-hrbtom v knjižnici gospoda Renouarda; meni, kateri nisem bil vreden, da bi poznal Zschockeja, ker nisem bil poznal Byrona! Začel sem iskati povsod vestij o Zschockeu. Že se mi je pričelo dozdevati, da je Zschockejevo delo samo v jednom izvodu, nahajajočem se pri gospodu Renouardu mej toliko drugimi dragocenimi redkostimi — kar me pouči vrli tovariš, gospod de Pixérécourt, da je Zschocke v istini spisal jedno dramo, katera

ni v nikakej dotiki z Ivanom Zbogarjem, ter da jo je sam preustrojil v melodramo, katera je stokrat boljša nego Ivan Zbogar in njegova drama. Verjel sem mu brez težave; toda soditi nisem hotel, dokler nisem imel dela v roki; toliko sem bil uverjen v svojej književnej nedolžnosti, da nisem ograbil Zschockeja.

Naposled sem našel. Kako ponižanje, za Boga svetega! V prvo, moj junak se zove Ivan Zbogar, in Zschockejev Abelino: in moj sodrug na starej celtske akademiji, Eloi Johanneau, vam dokaže, kedar se vam zahoče, da je to do črke ista stvar. V drugo, Abelino je velik gospod, pretvarjajoč se v razbojnika, Ivan Zbogar razbojnik, pretvarjajoč se v velikega gospoda. Kradež se že javlja. V tretje, Abelino je oženjen z najbogatejšo dedinjo Ljudovlade, Ivan Zbogar se neheče poročiti z ljubljeno devo, boječ se, da ne bi je omadeževal z zloglasnim svojim življenjem. Tatvina je očevidna. V četrto, Abelino reši očevidno, prelomivši razbojnikom priseženo zvestobo, in Ivan Zbogar, hrepeneč samo po svobodi ali po morišnem odri, ide v smrt s svojimi tovariši.

Tu je kraja grdo osramočena. Naposled vršita se obe dejanji v Benetkah; a nikomur ni še prišlo na misel, da bi slikal v njih kako drugo romantično

dejanje, in sedaj je stvar jasna, kakor bi me bili uhiteli za roko v Zschockejevem žepi.

Za ta del književnega ocenjanja, tičočega se moralnih vprašanj, občutljiv sem zelo. Ničesar nisem imel opraviti s Zschockejem, a zdelo se mi je, da bi mi moglo reči vsako človeče, kadar bi me videlo: Evo, ta je okral Zschockeja. Zvedel sem, da je bil ta mož izboren nadarjenec, kakeršen se malokedaj uzre na poti glasovitosti; da jaz nisem doma na njej, bil sem pač gotov. Ali to me ni upokojilo. Proganjali sta me prikazni Zschockeja in Abelina. Kakor mōra tlačila sta me Abelino ter Zschocke; zelo sem obolel radi tega in ozdravilo me je samo uverjenje, da sem nedolžen. Pač sem imel veliko tolažilo v svojej vesti, po krivem dolženej, vedel sem, da mi ni bilo treba jemati Ivana Zbogarja nikomur, ker sem se imel zahvaliti slučajju za srečo, kakor vse kaže, malo zavidano, da sem ga poznal dovolj natanko.

Dočim sem o tem razmišljal, dogodila se je zelo čudna stvar: moja knjiga se je tako sovrseno pozabila, kakor bi ne bila nikdar izšla. Bilo se mi je odločiti, da prihranim svojo obrano za tretje izdanje. Sedaj pošiljam Ivana Zbogarja v svet in govorilo se bode morda dva tri dni o njem; zato se mi zdi, da je treba povedati, da mi nima oči-

oponovati in lavivati. Tako se prav dalje pride. Pozitivni programi so nevarni; da nam le Bog moč v roke zaigra, drugo se že dobode. Poglavitno je, da se ohrani nemško-česko vodstvo. Srčno Vas pozdravlja, udani Vam
Eduard Herbst.

Pismo Rechbauerjevo:

V Gradci, 23. decembra.

Vaše preblagorodje! Prav pravite, opozicija mora biti jedina. Kako pa bode drugače, če se ne povrne k večnim idejalom 1789. leta? Mi potrebujemo svobode in svobode! Stojete vojske se morajo odpraviti in Avstrija s tem prične. Mislim, da dr. Knotz ne bo ničesar ugovarjal, ako se za sedaj le kaj tacega ne pričakuje od Nemčije. Sicer pa Schönerer to lahko v Berlinu pozve. Nadalje bi jaz priporočal splošno glasovno pravico. Česki Nemci bodo morda proti temu, toda kaj so nam mari česki Nemci? Zadosta dolgo so nas druge Nemce za nos vodili. O razdelitvi Česke se ne sme govoriti, sicer bodo Slovenci zahtevali, da se razdeli tudi Štajerska. Nam manka jasnega, popularnega programa. Beseda „liberalizem“ mora se na našo zastavo zapisati z debelimi črkami. Tudi antikorupejoniistične poudarke bi bile dobre. To Vam svetuje Vaš čestilec

Karol Rechbauer.

Schmerling piše:

Na Dunaji, 25. decembra 1885.

Velecenjeni gospod! Rad storim za Vaše črteže, kar morem, v gospodski zbornici. Moja stranka je tu velika, le malokdaj se vidi. Nazore moje poznate. Ako hoče ustavna stranka priti do oblasti, mora se nazadnje vender-le odvaditi prokletih liberalnih fraz. Tako se ne zvabi — odpustite — nobenega psa od peči. Mi moramo biti konservativni, zelo konservativni, da tudi reakcionarni. Kako se drugače znebite Slovanov? Centralizem in gospodstvo z mečem: tu je rešitev. Haynan je žalibog mrtev, toda Koller še živi in ker ob novem letu ide v Berlin, utegne se tam kaj naučiti. Pickert, Knotz in Krzepke mi ne delajo sive glave; naj sedaj tulijo, potem jih pa damo zapreti. Glejte, da se včasih spominata Ogrov in v ta namen Vam priporočam, da kedaj pa kedaj malo pokoketujete tud s Starčevičem. „Neue fr. Presse“ dela tako in jaz jo za to blagoslavljam, Moja volilska geometrija se žalibog ni po vsem obnesla; bil sem ravno veliko preliberalen — Bogu bodi potoženo. Kadar zopet prideva, jaz in Vi, na krmilo, potem že popravi napake. Tedaj le reakcionarno in če treba, tudi z antisemitizmom — meni so malo mari židje. S Schönererjem zavoljo tega, mislim, lahko bi se dalo sporazumeti. Primitve itd.

Anton vitez Schmerling.

Odgovor Prade-jev:

V Libercih, 24. decembra 1885.

Ljubi doktor! Ne pomaga nič: Z barvo na dan! Mej staro šaro s starimi programi, proč može, ki nemajo živcev in žil. Prej ne bo bolje in vse razprave so tako dolgo brez koristi, dokler se v „zrak ne spuste“ „pagodje“, ki se imenujejo voditelji; zavarujte se, ljubi doktor, ker nam se tudi Vi ne vidite od pravega kamna. Naše gaslo je: že-

tati nobena živa duša v tej stvari plagijata, razen morebiti perovodja Ljubljanskega sodišča, člani gospod Repišč.*) On mi je v tistem časi pokazal sodnjo obravnavanja, da mu izpravim poslovenjene nemščizme, katere so se mu, naglo urejujočemu, utegnile urinoti v delo. A zajel sem iz njega spisov samo gotovo dejanje, katerega bi ne bil mogel izmisliti bolje, naj bi bil tudi Zschocke, in vest mi prav nič ne očita, da bi mu bil učinil kako krivico, prisvojivši si le jedno obliko njegovega sloga, ker je bil vredni gospod Repišč zelo zaljubljen v pisarniško klasično pisavo, katera je vsa drugačna nego romanska.

Pove se vam v Istri, v Hrvatskeji, v Dalmaciji, če se potrudite in pozvedavate o tem, da mi ni bilo treba posebnega napora, da sem izumil ime svojega junaka. Glavna oseba mojega spisa se je nazivala ali se dala nazivati Ivan Zbogar, in jaz mislim, da vam bode deca na obalih Tržaškega zaliva še sedaj to zatirjevala, kakor jaz, ker se imen razbojniških glavarjev svet isto tako spomina kakor velikih vojskovodij. Sodišču, obsodivšemu ga

*) Kakor smo čitali v dotičnem feljtonu v „Laib. Wochenblatt“, bil je André Xavier Repišč že 1796 odvetnik v Ljubljani in imel hišo št. 176 na Starem trgu. S ces. dekretom z dne 14. januarja 1813 bil je imenovan „juge suppliant“ pri sodišči prve instance v Ljubljani.

lezo! Galicijo damo Rusom, Bukovino Rumuncem, Dalmacijo Črni gori, Južne Tirole Labom, Kranjsko Ogrom, in sebe — no, že veste komu! Dokler se to ne stori, moramo opozicijo delati vsaki vladi, ali čujete: vsaki! Ako moravski „Perpetuum mobile“, gospod Chlumetzky, misli, da moramo z njim bolj rahlo ravnati, kakor s Taaffejem, potem se moti. Naš program je: Nemčija in Bismarck! Kdor ni z nami, je zoper nas. Pomnite to, gospod poslanec! Sicer Vas spoštuje najudaniši

Henrik Prade.

Chlumetzky piše:

Na Dunaji, o božiči 1885.

Dragi prijatelj! Vaš nasvet je izvrsten, toda ni za ta čas; jaz sem za zjedinjeno opozicijo in bi bil tudi za zvezo z ekstremci, toda pred svetom se vender le moram vesti, kakor bi jih ne poznal. Na Dunaji, kadar zboruje parlament, se spuščam v tak pogovor, toda če v Brnu deželni zbor zboruje, tu velja drugače peti. Kaj bi sicer stari Mitrovski dejal? Vetterja imam na vrvi, ta zares misli, da snujem srednjo stranko. „Kako že pravi Girardi? „Habe lange nicht so gelacht?“ Berchtold je še nekoliko trd, pa se bo že zmečil. Da pa vso srednjo stranko dobim v pest, moram biti jako previden. Moj program je: Državna jednota, liberalizem, red, nemško vodstvo, naklonjenost drugim narodnostim. Če bi ga odobrila vsa stranka, bili bi na boljem, kakor žalibog smo; v resnici mi so vse fraze tako malo mari, kakor Stracheju. Toda za sedaj je treba igrati državnika. Jaz in moji kolegi iz „grand-ministerstva“ mislimo namreč tako, kakor Mefisto pravi: „Noch tanzt und schwebt mir lockend, weichend vor etc.“

To je moja morala, moj recept. Ves Vaš

Ivan vitez Chlumetzky.

Slednjič Schönererjevo pismo:

Grad Rosenau 25. dec. 1885.

Gospod poslanec! Pismo Vaše sem dobil. Vi hočete galvanizovati staro ustavoverno stranko? Smešno! Dokler Jaques, Schwab, Oppenheimer, Popper, Auspitz — pri Wotan, meni je že slabo, če ta imena pišem — ulivajo svoj semitski strup v nemško stvar, tako dolgo za nas ni nobene pomoči. Kar je Nemcem najbolj treba, to je: pregnati žide. Vprašate, kdo bode potem vodil naše tiskovne urade in pisal naše časnike? Smešno. Ali nisva midva z Langgassnerjem tukaj! Utegne nam tudi Busch priporočiti druge. Kdo nam založi strankarski fond? Jaz ne, Vi tudi ne, a v Berlinu imajo še veliko trdih tolarjev. Tedaj proč žide in židovsko gospodarstvo. Kadar ne bo več te soderge, počastite znova z dopisom svojega udanega

Jurija vit. Schönererja.

Razsodni čitatelji so gotovo pogodili, da ta pisma neso pristna, a pisana so tako vrlo, da se sme o njih reči: „Se non e vero, e ben trovato“.

Sporočilo

začasnega odbora delniškega društva „I. Narodni dom v Rudolfovem“ 20. decembra 1885.

Dokončati veličastno stavbo „I. Narodni dom“, ohraniti to prvotnemu namenu in tako rešiti čast

načeloval je gospod grof Spalatin.*) Sodniki so bili, kolikor pomnim, gospod de Koupferschein in gospod de Giscion, državno pravdnikstvo je opravljal z vso silo mladega in darovitega moža gospod Desclaux, glavni državni pravdnik. Sedaj je znamenit odvetnik pri kasacijskem sodišči, ter če bi mi bilo le treba njegove opore, izvestno bi me obranil radovalno zlobnega očitanja, da sem črpal Ivana Zbogarja iz neke Zschockejeve žaloigre. On ve, da sem ga videl živega, z mesom in krvjo.

Moralno zanimivo v Ivana Zbogarja obrani je bilo, da je umrl pod maloznanim imenom priprostege dalmatinskega pustolovca ter zatajeval grozovita dejanja, izvršena pod drugim imenom, katera so mu jasno dokazovali. Sodnikom je na vprašanja odgovarjal samo z „da“ ali z „ne“ v slavenskem jeziki in bilo je samo jedenkrat, da bi se malo da ne izdal, namreč ko so v francoščini čitali glavni sod, oznamenajoči ga samo kakor navadnega razbojnika. Noč je bila že toliko zakesnela, da je bilo treba donesti luči. Jaz sem stal njegovej klopi na-

*) To so bili s casarskim dekretom 14. septembra 1811 imenovani člani apelnega sodišča v Ljubljani. Spalatin bil je prej predsednik civilnega in kriminalnega sodišča v Zadru, Koupferschein bil je poprej sodnik v Trstu. Giscion poprej odvetnik v Rimu. Pierre Bruno Desclaux poprej odvetnik kasacijskega sodišča itd.

narodne stranke in užiti vtore lepe nadeje zaslužnih prednikov in zagotoviti si stalno poslopje, katero bi bilo pribežališče za slovensko narodno petje, za umetnost in vedo in za politično in socijalno izobraženje slovenskih Dolenjcev — bila je misel onih mož, ki so začeli snovati delniško društvo „I. Narodni dom v Rudolfovem“. Z veseljem in navdušenostjo se poprijeli težavnega dela. Precej po prvem posvetovanji so se sestavila pravila in pri prvem občnem zboru 3. maja 1884 vsprejela od prvih podpornikov, ki so s podpisom delnic prijavili voljo to podjetje uživotvoriti. Predložila so se prva pravila, v katerih se je tudi na to mislilo, da bi se vsi dolgovi čitalnice razdelili v delnice ali vsaj večji del. Čez 6 mesecev vsprejel se je prvi odlok, da se morajo nekatere točke mej drugimi tudi ravno kar omenjena točka izpremeniti, ter se je zahtevalo, da se pravila tako prenarede, da bode delniško društvo še le po upisu vseh delnic in po polnem uplačilu moglo svoje delo izvrševati in se konstituirati. Pri občnem zboru 18. decembra 1884 so se delničarji udali temu zahtevanju in predložila so se vnovič pravila, katere je visoko ministerstvo za notranje zadeve 18. februarja 1885 pod št. 851 končno odobrilo, kar je veleslavno dež. predsedništvo naznanilo z odlokom 3. marca 1885 št. 1987.

Nekoliko domoljubov se je že prej oglasilo za pristop. Mnogo jih je pristopilo na prigovarjanje sporočevalca, ki je v ta namen na svoje stroške potoval; v Zagrebu, na Krškem, v Ljubljani, Metliki in v Trebnjem je precej lepo število delničarjev. Tudi drugi kraji so zastopani. V Rudolfovem jih je 30, v Ljubljani 21, na Krškem 12, v Zagrebu 7. Najbolj mej vnanjimi domoljubi je podjetje podpiral g. Viktor Rohrmann, ki je sam podpisal 5 delnic za 250 gl., tudi največ delničarjev nabral in vestno doneske nabiral. Zatorej se predlaga, da se mu od občnega zbora izreče najtoplejša zahvala in oziroma na to, da so vse delnice v Ljubljani uplačane, razen dveh, ki se bodo naravnost tukaj plačale, dá absolutorij. (Predlog se je jednoglasno vsprejel.)

Najtočnejše se je nabirale v Ljubljani in v Rudolfovem. Najprej se je ustavljati začelo na Krškem, pa tudi iz Zagreba se že dolgo ni dobilo sporočila. Skušalo se je opominjati delničarje na njih zaveze, a od velike večine še ni bilo niti odgovora. Dokler delniško društvo ni konstituirano, se tudi ni moglo spuščati v to, da bi samo stavbo dovršilo. Z druge strani pa tudi ni kazalo ugodni trenutek za izvršitev stavbe prezirati. Za to podjetje velezaslužni g. vitez Schneid je sprožil misel, da čitalnično društvo samo stavbo dovrši, in v ta namen je k staremu posojilu vnovič 2000 gl. posodil. S tem posojilom in s posojili gospé Slančeve in delniškega društva, se je stavba srečno in povoljno izvršila in torej smoter delniškega društva dosegel. Vender je še nekoliko dolga poravnati, da se poslopje prvotnemu namenu ohrani, zatorej je treba, da vsi delničarji vestno to plačujejo, kar so plačati se zavezali in da se tudi novi delničarji pridružijo.

Dozdaj so delnice popolnem uplačali gg.: Viktor Rohrmann in dr. Albin Poznik vsak 5 delnic, Eduard

sproti; opazil sem, da je pozorno poslušal ta jezik, o katerem je trdil, da ga ne umeje, ter da mu je veselo zaplamenelo oko, razpoznavšemu, da je obsodba zavrnila od njega dejstva, nanašajoča se na njegova psevdonima na Nemškem in Italijanskem. Ta srečesevni pogled sem menda jaz prestregel, ker ni bilo nikder govora o njem. Baš to me je napotilo, da sem spisal novelo z naslovom: Ivan Zbogar.

Da so obsodili Ivana Zbogarja k smrti, bilo je povse zakonito dejanje, in treba je bilo samo še, da bi bili to tudi izvršili, toda naši človekoljubni zakoni zahtevali so v tej teželi neznane okolnosti. Našemu junaku se je bilo zatorej udati in hrepeneti po dnevi osvobojenja, kadar bi se kakemu tesarju Argonavtskega mesta zahtelo, postaviti na odri dva dolga vsopredna trama in da bi kak kovač bil voljan, prirediti nož, pripraven, okrajšati človeka za glavo. Izkušnje so bile toliko nesrečne in brezuspešne, da so bili najbrže državniki prisiljeni, obupati, da bi se Ilirija dala kedaj naobraziti. Gotovo je, da smo se razstali z njo nekoliko mesecev pozneje z malo nadejo, da se bodo priborjeni narodi usovršili. Ni giljotine jim nismo ostavili.

(Dalje prih.)

vitez Pstros 4 delnice, dr. Škofic, Rudež Karl, Pleško K., Martinak vsi po 2 delnici, Mohor M., Gerdesi A., Pauser A., Jarc A., Jagodic, Perušek, Skarbec, Kupljen, dr. Gale, M. Pleteršnik, Arce, Prosenc, dr. Zupanc, dr. vitez Wurzbach, dr. Stare, Hribar, A. G. Skarberne, Rus, Petričič, dr. Zarnik, dr. Papež, F. X. Souvan, Ferd. Souvan, Drenik, Valentinčič, dr. Munda, dr. Moše, dr. Taučar po 1 delnico, skupaj 2600 gld. — kr.

deloma so uplačali gg.: Krištof, Starič, Ruprecht, Golja, Kersnik, Lapajne, dr. Celestin, Benigar, dr. Fohn, dr. Vidrič, dr. Kopač, J. Gnezda, dr. Weingerl, dr. Meninger, Ferd. Seidl, J. Verderbar, Gregorič, Anžiček, Šušljaj, Ausec, Kuralt, Gustin, Steyer, Prosenik, dr. Ferjančič, Kastelic, Krajc, Perko, vitez Fichtenau, Štuklj, Poljanc, Pintar, Durini, Kastelic, Goleš, Kunc, Franjo Seidl, Kindl, Mebora, Verbič, dr. Rosina, Šuklje, Zorko, Miškuš, Rohrman Matija, Vidic, Žužek, dr. Fraidl, Omahen, dr. Gestrin, dr. Razpet, Skale, skupaj 1329 " 10 " Prejem znaša torej 3929 gld. 10 kr.

Od te svote se je dozdej izposodilo čitalnišnemu društvu v Rudolfovem na 5% obresti in proti uknjižbi na poslopje „I. Narodni dom“ 3440 " — " v kranjski hranilnici je naloženih na knjižico uložno št. 147.449 200 " — " stroški znašajo 66 " 35 " gotovina v blagajnici 222 " 75 " skupaj 3929 gld. 10 kr.

Gospodje Arce in Ivan Hribar v Ljubljani in prof. Perušek v Rudolfovem so svoje delnice darovali čitalnišnemu društvu na korist Narodnemu domu v Rudolfovem. Po novem letu se bodo onim delničarjem, ki so delnice popolnem uplačali, uročile delnice proti temu, da vrnejo časne prejemnice. Dozdej to ni bilo mogoče, ker delnice še niso bile tiskane in ker se pred plačilom pristojbine ni smelo delnic izdajati. Občni zbor, pri katerem je bilo 11 delničarjev in 55 delnic zastopanih, je jednoglasno odobril sporočilo in letni račun, ter sklenil, da se čitalnišnemu društvu še letos 460 gld. posodi, ako se do konca leta za to potrebna svota nabere. V začasni odbor so se izvolili gg.: Adolf Pauser, Ivan Krajec in dr. A. Poznik.

Začasni odbor.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 12. januarja.

Spodnjeavstrijski deželni zbor je sklenil, da se še ne ustanovi deželna hipotekna banka. Vsprejel je namreč predlog poslanca Magg-a, naj se še poizveduje in preudarja, ali bi bila taka banka res koristna. Zlasti nekaterim liberalnim poslancem, kateri so privrženci židovskega liberalizma, ni ugajalo ustanovljenje take banke, ki bi rešila kmeta iz rok oderuhov.

Vnanje države.

Po poročilih iz Cetinja **Črnogorci** nikakor ne mislijo zvezati se s Srbi proti Bolgarom. Knez Nikita obsoja vsak boj mej Slovani in želi, da bi kristijanski narodi na Balkanu mirno drug poleg drugega živeli. Tudi s Srbi se Črna gora ne bode zvezala proti Turčiji. Črnogorci so s tem zadovoljni, kar jim je priznal Berolinski dogovor.

Turčija je zaradi sedanje orijentalne krize prišla v velike denarne zadrege. Vojaki zahtevajo, da se jim izplača zaostala plača. Trgovina stoji. Govori se že, da se bode izdalo več papirnatega denarja. Dobro je, da Rusija ne sili, da bi se ji izplačala vojna odškodnina, marveč da hoče še počakati. Govori se že, da se bode Turčija z Rusijo pogodila, da jej za vojno odškodnino prepusti davek, katerega plačuje Bolgarija. S tem bi bili na Nevi gotovo zadovoljni, ker bi potem Bolgarija bila bolj zavisna od Rusije.

Razmere mej **Turčijo** in **Grško** so vedno bolj napete. Kdor bi položaj presojeval po grških glasilih, mislil bi, da Grki takoj začno vojno. Radi bi razširili svoje ozemlje proti severu ali pa prisvojili si otok Kreta. Grki se sklicujejo na Berolinski dogovor, ki jim je dovolil neko povečanje grške države. Grki so se bili res obrnili do kongresa Berolinskega, da naj bi jim privolil kako povečanje. Francoski zastopnik se je odločno potegnil za Grke, drugi zastopniki so pa tudi podpirali njegove predloge. Samo turški pooblaščenec je odločno ugovarjal grškim zahtevam. Nazadnje so se sporazumeli,

da se Grškej dovoli več krajev, če se o tem sama sporazume s Turčijo. Začela so se pogajanja in nazadnje so Turki res privolili v povečanje Grške, a neso hoteli odstopiti vseh onih krajev, katere je kongres pogojno dovolil Grkom. Sedaj Grki zahtevajo, da se uredi meja, kakor je to določil Berolinski dogovor. V Carigradu pa o tem nečejo ničesar slišati in so pripravljeni s silo braniti svoje ozemlje. Velevali se pa dosti ne brigajo za grško-turški spor. V Berlinu so teh misij, da bi grško-turška vojna bila za Evropo brez vsega pomena. Francija še vedno simpatizuje z Grki. Njen veleposlanik v Carigradu je te dni bil v avdienci pri sultanu in ga nagovarjal, da naj odstopi nekatere kraje Grške, da se tako odstrani vojna nevarnost. Sultan pa ni ničesar hotel slišati o tem. Aktivno, to je z vojno silo, se pa tudi Francozi ne bodo potegovali za Grke. Ker druge vlasti ne podpirajo grških teženj, bode tudi Francija pustila to stvar, naj se Turčija in Grška le sami pogodita. Angliji je vse jedno, če se Grki raztegnejo proti severu, samo, ko bi skušali prisvojiti si otok Kreta, bode Angleži ugovarjali iz trgovskih ozirov. Rusija je pa nekda odločno proti grškim zahtevam, zategadelj pa ruski upliv narašča v Carigradu, angleški pa pada. Grki se nemajo tedaj na nikogar zanašati, ko bi začeli vojno. Prav lahko se jim zgodi, če bodo tepni, da še zgube kraje, katere jim je bila odstopila Turčija. Zategadelj se bodo v Atenah morda še premislili, zlasti ker so velevali poslednjo noto Grške, v katerej izraža nado, da se bodo ozirale na grške interese, jako hladno vsprejele. Samo to je mogoče, da se Grki skušajo sporazumeti s Srbijo, da skupno začeta vojno. Poslednja država se še vedno oborožuje, četudi se je z Bolgari sklenilo premirje, kateremu naj bi sledil mir. Pa tudi v tem slučaju Grki ne morejo pri sedanjih razmerah pričakovati nikakega uspeha. Ako Srbi zopet napadejo Bolgare, to Grkom nič ne koristi. Ko bi Srbi napali Turčijo, poslednjaj ne bode treba poslati nič vojakov z grške meje na srbsko. Precej vojakov imajo tamkaj zbranih. Nadalje bi pa Turčija naprosila Bolgare, da prisilijo mirovati Srbijo, zato bi pa njim priznala popolno zjedinjenje in morda še kake druge koristi. V Bolgariji vlada še vedno veliko sovraštvo proti Srbom in Turki bi lahko bolgarski narod pridobili za boj proti tej državi. Tudi v tem slučaju tedaj Grki ne morejo pričakovati nobenih uspehov. Črnogorce se pa njim ne bode posrečilo pridobiti na svojo stran. Črnogorski knez posluša sovete Rusije in ta mu gotovo ne bode svetovala sedaj začenjati boja. Prizadevanje, na Kreti podkuriti ustajo, tudi ne obeta uspeha. Krečani poprej nečejo upreti se Turčiji, predno Grška ne začne vojne, in da bodo že videli vspehe grškega orožja. Sicer bodo pa Krečani skušali sporazumeti se s Porto, da jim dovoli obširnejšo avtonomijo, zlasti, da se omeji oblast generalnega guvernerja. Ako jim bode Turčija to privolila, bodo ostali mirni. Grška vlada je s svojo preveliko vojevitostjo tedaj prišla v velike zadrege, iz katerih se bode le težko izvlekla.

Danes se snideta zopet **francoski** zbornici. Obe zbornici volita na novo svoje predsedstvo. Novo ministerstvo bode osobje pri državnih uradih znatno premenilo. Skušalo bode polagoma opraviti vse uradnike protirepublikanskega mišljenja. Posebno radikalne premembe v osobju bode se vršile v vojnem in pomorskem ministerstvu. Vsi ravnatelji v vojnem in pomorskem ministerstvu so se že zamenili z novimi osobami. Kabinetnim načelnikom vojnega ministra imenovan je polkovnik Yung, načelnikom velikega generalnega štaba pa divizijski general Galland.

10. t. m. bilo je prvo posvetovanje mej **egiptovskim** podkraljem. Drummondom Wolffom in Mukhtar pašo. Podkralj je predsedoval. Najprej se je prebrala angleško-turška konvencija. Podkralj se je izjavil, da se bodo zaradi velike važnosti stvari, o katerih se bode posvetovalo, udeleževal posvetovanj, ter ne bode imenoval pooblaščenca. Mukhtar paša misli, da se bode Sudan le tedaj dal pomiriti, ako se bode Sudancem v jednej roki prinesla vojna, v drugej mir. Zato je pa le egiptovska, skozi in skozi mahomedovska vojska sposobna. Na to se je začelo posvetovanje o reformah vojske, pa ni prišlo še do nikakega sklepa. Drugo posvetovanje bode jutri.

Dopisi.

Iz Celja 10. januarja. [Izv. dop.] Jetzt hat er's also ordentlich eini g'sagt! Zdej je namestnik Kübeck jedenkrat jim povedal, da jim zvoni po ušesih! Kakor pretepeni pobalini poparjeni so naši „Nemci“, ker jih je deželne vlade načelnik narisal, kakeršni so „v pravi postavi.“ Saj pa tudi zadnje mesece nobena laž, nobeno zavijanje resnice ni bilo Celjanom pregrdo. Posebno jim greni, ker je vlada izrekla, da c. kr. gimnazija, ki je zdaj v Celji, na to mesto ni navezana, in drugič, da je baron Kübeck tako naglašal, da na neki višji stopinji omike“ sovraštvo do drugih narodov samo ob sebi neha; to so tudi naši Glantschniggi prav razumeli, da so še presurovi za človekoljubje.

Kaže se zadnji čas, da imamo pričakovati znamenitih sprememb v višjih dostojanstvih v Celji.

Prvič pride nov okrajni glavar, potem se tudi podrejeno osobje pri Celjskem okrajnem glavarstvu utegne spremeniti. Se ve da se ne sme trpeti, da c. kr. politični uradniki (Tax) sodelujejo pri interpelaciji, katero so advokatje, katerih vseh pravoljubje ni tako, da bi moglo prenesti kake preiskave, profesorji in drugi prijatelji Plzenskega piva proti zaupnemu možu državne vlade, resnico smelo prezirajoč, z mnogim trdom skovali in jo županu dru. Neckermanu poslali, da jo prebere v deželnem zboru in odgovor prouzroči, da interpelacija — resnico pravi. Vsled tega se utegne tudi profesorski zbor na gimnaziji nekoliko predrugačiti.

Zgodilo pa se je zadnje dni razen Neckermannove interpelacije in odgovora na njo v deželnem zboru še nekaj, zaradi česar mnovega uradnika pri našem okrožnem sodišči glava boli. Prezident Graškega nadsodišča, vitez Waser, je o priliki uradne prisega grofa Gleispacha kot novega prvosednika Graškemu deželnemu sodišču slovesen govor imel in v tem izrekel, da morajo predsedniki sodnih dvorov „samostalnost in neodvisnost svojih sodnikov spoštovati, zastopati in s svojim izgledom krečiti, da morajo skrbeti, da geslo: jednako pravico vsakemu! pratično veljavo dobi; da morajo posebno s svojim izgledom in s strogim vzdrževanjem discipline svojemu nadzorstvu izročene sodnijske uradnike napotovati (bestimmen), da se v uradu in zunaj urada **politično nevtralnno** drže, tako da bode vsakdo v sodniških razsodbah le pravico videl, ne pa činov narodnopolitične sile!“ Tako zdaj Waser!

— Vidimo torej, da je celo Waserju bratstvo mnogih Celjskih sodnikov s sedaj gospodujočimi Celjani sodniškemu poklicu nespodobno! Waserjev govor je za naše okrožno sodišče strela z jasnega neba in naši Glantschniggi majejo z glavami, kaj bo, če bodo Celjski sodniki res jedenkrat politično nevtralni, kaj bo, če ne bo več Heinricher našemu sodnemu dvoru predsedoval, ker s tem spreobrnil se bo ves politični veter v Celji. Waserjeve besede so zlata vredne, da bi se tudi izvrševale.

Godijo se znamenja in čudeži! Baron Kübeck proti Neckermannu, vitez Waser za politično nevtralnost sodnikov! Pred kratkim bi ne bili verjeli, da bo to mogoče! Morebiti pridemo jedenkrat vendar le do res avstrijskega duha v višjih uradniških krogih.

Zadnji dogodki bodo morebiti za zdaj vendar ta uspeh imeli, da se bodo Celjani nekaj več dostojnosti navadili. Sunt certi denique fines! Tak finis je v sestavku denašnje „Deutsche Wacht“ vendar jedenkrat tudi naš novi državni pravnik našel in ta list zaplenil.

Iz Ljutomera 10. januarja. [Izv. dop.] V dan 6. januarja t. l. imela je naša čitalnica svoj občni zbor, pri katerem je bil voljen nov odbor. Voljeni so bili: Ant. Šlamberger predsednikom, Fr. Vedernjak podpredsednikom, Jos. Freuensfeld tajnikom, Misja blagajnikom in J. Krýl knjižničarjem. Da je čitalnica v našem trgu prepotrebna, sprevidi vsak narodnjak. Njeno delovanje bode pa še le takrat prav uspešno, ako bodo v njeno kolo ustopili vsi odlični Ljutomerski Slovenci. Upamo že zaradi stvari same, da se bo to zgodilo, kajti samo v slogi je moč.

Dovoljeno naj mi bo pri tej priliki, objaviti zanimivo pismo prvega Jugoslavana, katero smo vzprejeli o priliki čestitanja k njegovej sedemdesetletnici in se v izvirniku tako-le glasi:

Slavnoj Ljutomerskoj čitalnici izporučujem ovšem najtopliju svoju zahvalu na prijateljskoj njej cestitci k mojoj sedemdesetgodišnjici. Neka bude uvjereni slava čitaonica, da mi je slovenski narod jednako mio i drag, kao i moj hrvatski; i da kada bi zavisila sreća Hrvatske o propasti ma samo jednoga Slovenca, to je zatakovu sreću Hrvatske ni toga jednoga Slovenca, a kamo li cie-loga toga krasnoga slovenskoga naroda žrtvovao nebi. — Dudimo samo složni; gledajmo se i u težnjama našima mi Hrvati, i Vi Slovenci sjediniti, kako smo se jur u književnom jeziku složili, pak neimajmo brige o našoj budućnosti. Bog će nam ju dati, a ljudi je oteti i u grob spremi više nemogu.

Slavnu Ljutomersku čitaonice ide krasna zasluga i zadaća, a ta je: ona je jur osvjestila i onaj kraj Slovenije, koji preko Drave u Štajersku ide, a uvjeren sam, da će ona i dalje poči te osvjestiti i

ono, što nam je Niemac nazad 80 godina tamo ponemčio. U to ime topla joj moja hvala, i za daljni rad biskupski moj blagoslov!

Sa odličnim poštovanjem

ponizni

Strossmayer
biskup.

Iz Šmarja pod Ljubljano. 12. januarja. [Izv. dop.] Zopet sem v prijetnem položaju. Vam nekaj o napredku v našem društvenem življenju poročati. Razen tega, da imamo narodno prostovoljno požarno brambo, in da smo si napravili lep nov vodnjak, — osnovali smo si zdaj tudi še prekorsno bralno društvo, ki bode izvestno dobro uplivalo na naš duševni napredek. Pravila nam je višoka c. kr. deželna vlada že potrdila in dne 6. t. m. imeli smo volitev društvenega odbora. V ta odbor voljeni so bili sledeči gg.: Ivan Borštnik predsednikom, Ivan Aljančič podpredsednikom, Josip Svetina tajnikom, Josip Ogorelec blagajnikom, Srečko Zalokar knjižničarjem, Ivan Lah in Josip Perčič odbornikoma. Društvo je torej v dobrih rokah in ta odbor nam je porok, da bode društvo dobro napredovalo. Ob enem se je tudi sklenilo, da se to društvo dne 17. t. m. ob 3. uri popoldne slovesno otvori z nagovorom, petjem itd. K tej slavnosti vabijo se tudi vnanji prijatelji našega društva, osobito nas bi veselilo, ko bi nas več domoljubov iz Ljubljane počastilo. Mlademu društvu pa že danes želimo: naj živi, cvete, raste!

Domače stvari.

— (G. Jurij Šubic) razstavil je v g. Doberletovi prodajalnici na Dunajski cesti, portret g. dra. Ivana Tavčarja. Opozarjamo občinstvo na ta najnovejši, izvršeno izdelani umotvor našega velenadarjenega rojaka. Slika ostane razstavljena samo nekoliko dni.

— (Gosp. Ivan Tomažič,) župnik v Šent Vidu nad Vipavo, poslal nam je popravek: „Nis, res, da bi bila na sv. večer dva žandarja z nasajenimi bajoneti mene k polnočnici iz farovža do cerkve spremljevala.“ Ta popravek tolmačimo tako: Verujemo, da g. župnik žandarjev ni sam naročil, kajti kakor smo poizvedeli, dalo jima je c. kr. okrajno glavarstvo nalog, da morata v Šent Vid. Faktum pa je, da sta šla žandarja pred g. župnikom do cerkve in potem zopet nazaj, faktum pa tudi, da kaj tacega ljudje ne pamtijo, odkar Šent Vid stoji in da je bila zaradi tega nevolja velika. Zanimivo bi bilo poizvedeti, kaj je bilo povod, da je okrajno glavarstvo dalo rečeni nalog.

— (Z dežja pod kap.) Nek kupčijski agent slišal je, da so na kolodvoru v Ljubljani ukrenili razne naredbe proti koleri. Ker si je stvar hujši mislil nego je in ker je menil, da je pri nas upeljan že najstrožji kontumac, da ljudi po več dni drže zaprte v sobi, je prekajajo itd., hotel se je tej nepriliki ogniti. Misleč, da jo bode prav modro izpeljal, kupil si je karto iz Trsta v Zalog, češ iz Zaloga se potem z drugim vlakom popeljem v Ljubljano. A dospevšega v Zalog, vsprejme ga dostojno žandar ter ga, ker je došel iz Trsta, zapre v sobo, dokler ne bo zdravnik, da ga preišče. Še le peti dan došel je zdravnik iz Ljubljane, izpustil agenta ter mu pri odhodu rekel: „Gospod! da ste izstopili v Ljubljani, bil bi Vam jaz takoj dovolil uhod v mesto, ker nemate niti perila niti prtljage, katero treba snažiti in prekajati. Tako ste se pa sami tirali v nepriliko.“

— („Zlatá Praha“), ki se odlikuje po izredno lepih ilustracijah, ima v 1. letošnji številki prav lepo podobo: „Mlin na Savi na Gorenjskem“, ki jo je narisal Vaclav Janša. Ker „Zlatá Praha“ čestokrat donša podobe iz naših krajev in ker je v obče po obliki in vsebini odličan list, priporočamo jo narodnim krogom.

— (Koliko svežega mesa) se je v Ljubljani pretečeno leto povžilo, kaže nam zapisnik mestne klavnice, iz katerega se razvidi, da se je celo leto zaklalo 21.452 glav živine in sicer: 3173 glav goveje živine, 7015 prašičev, 6458 telet, 3013 kozlov, in ovac, 1779 kozličev in zadnja dva meseca tudi 24 konj. Od vse te zaklane živine plačalo se je samo za klavno pristojbino 16.574 gld. in 10 kr. — Razen tega upeljalo se je v klavnico na ogled tudi 3498 kil. svežega mesa.

— (Vabilo k veselici) s tombolo, petjem in plesom, katero prirede prijatelji šole v nedeljo

dne 17. prosinca 1886 v Cerarjevi gostilni v Vrniku. Uspored: 1. Em. Vašak: „Moj dom“, 1. zbor. 2. Haertl: „Večerna“, četverospjev I. Tombola. 3. Hajdrih: „Lastovki“, 4. F. Majer: „Tičica“, četverospjev II. Tombola. 5. Dr. G. Ipavic: „Slovenec sem“, 6. Kam. Mašek: „Pri zibelci“, četverospjev. Ples. Začetek ob pol 7 uri zvečer. Ker je čisti znesek namenjen Hotiški šoli, uljudno vabi odbor.

— (Razpisano) je mesto okrajnega sodnika v Metliki. Prošnje do 26. t. m.

Telegrami „Slovenskemu Narodu“.

Belgrad 12. januarja. Velevladi izročile so dancs kolektivno noto, v kateri se po nagibu ruskega kabineta balkanske države: Srbija, Grška in Bolgarska pozivljejo, naj demobilizirajo, ter obljubijo, da bode potem Turčija tudi tako storila.

Madrid 11. januarja (Oficijalno.) Vojaški poveljnik v Kartageni dobil je ob 1. uri po polnoči vest, da se trdnjava Saint Julien punta. Trdnjava je tik morja na vnanjej brambenej črti. V temni noči približal se je podčastnik s krdelom kmetov trdnjavi, drug podčastnik odprl je vrata. Ustaši prodrli so v trdnjavo, prijeli in zvezali guvernerja. General Fajardo to zvedevši napotil se je s 5 kompanijami tjakaj. V primernej daljavi ustavil je vojake ter šel s 4 žandarji proti trdnjavi, da bi ustaše zajel. Slednji so streljali na generala in ga ranili s 4 kroglijami. Ker posadka ustašev ni podpirala in ker se torej neso mogli vzdržati, ubežali so po stolbi, ki drži k morju. Kartagena mirna.

Madrid 11. januarja. Ustaši v Kartageni so klicali: Živela republika! Ustanek so udušili, ustaši so ubežali na trgovinsko ladjo, ki je odplula v Oran.

Razne vesti.

* (Na Dunaji) palo je toliko snega, da je bil v nedeljo do 10. ure dopoldne v notranjem mestu promet ustavljen in niti tramvaj ni mogla voziti. Najeli so 12.000 delavcev in 900 voz, da so potrebili in odpravili sneg, kar je stalo trideset do 40.000 gld. Znamenito je, da je bil na Dunaji ravno pred 44 leti (v 11. dan januarja 1842) tudi tako velik sneg.

* (Ciceronov rokopis „De officiis“.) Vsa oblastva po Laškem dobila so nakaznico, naj izplačajo razpisano nagrado 10.000 lir onemu, ki natančno pove in za gotovo dokaže, kje se sedaj nahaja slavni rokopis Ciceronov „De officiis“. Dragoceno to delo je namreč izmaknil nepoznan tat iz meščanske knjižnice (Bibliotheca Civica) v Perugiji in je prodal nekemu angleškemu ali nemškemu prijatelju knjig za neznatno vsoto 600. lir.

Tujci:

11. januarja.

Pri **Stenu**: Geiringer z Dunaja. — Ružička iz Postojne. — Guislerio iz Gorice. — Hildebrandt z Dunaja. — Burghardt iz Trsta.

Pri **Maičici**: Löwy, Eisler, Deutsch z Dunaja. — Smola iz Logatca. — Behm z Dunaja.

Umrli so v Ljubljani:

7. januarja: Ana Terlep, kuharica, 61 let, Žabjak št. 7, za srčno napako. — Teodor Langof, nadsetnikov sin, 1½ leta, Dolge ulice št. 7, za božjastjo.

8. januarja: Gustav Baycon, mizarjev sin, 6 mes., Dunajska cesta št. 7, za božjastjo.

9. januarja: Rudolf Bergant, poštnega uradnega sin, 9 mes., Gospodske ulice št. 5, za vnetjem pluć.

11. januarja: Josip Sikora, c. kr. zemljemerec, 49 let, Poljanski nasip št. 14, za mrtvoudom. — Keza Vindiš,

postrščekova žena, 47 let, Sv. Florijana ulice št. 23, za jetiko.

V deželnej bolnici:

3. januarja: Urša Armit, gostija, 59 let, za srčno napako.

4. januarja: Franca Možina, pekova žena, 50 let, za jetiko.

5. januarja: Josip Kladnik, delavec, 29 let, za jetiko. — Urša Rus, gostija, 77 let, za srčno hibo. — Mihajl Gorišek, gost, 67 let, za rakom.

6. januarja: Janez Boben, delavec, 22 let, za jetiko. — Marija Šimnovec, kuharica, 47 let, za vnetjem sapnika.

8. januarja: Franca Drol, črevljarjeva žena, 40 let, za jetiko.

9. januarja: Jernej Kerk, gost, 76 let, za starostjo.

10. januarja: Marija Röttinger, sprevednikova žena, 27 let, za jetiko. — Josipina Smrekar, gostija, 78 let, za mrtvoudom.

Meteorologično poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura	Vetrovi	Nebo	Moškina v mm.
11. jan.	7. jutraj	728.20 mm.	-4.8° C	sl. svz.	obl.	1.50 mm.
	2. pop.	727.06 mm.	-2.0° C	sl. svz.	obl.	
	9. zvečer	726.26 mm.	-5.2° C	sl. svz.	obl.	snega.

Srednja temperatura — 4.0°, za 1.4° pod normalom.

Dunajska borza

dne 12. januarja t. l.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

Papirna renta	83 gld. 90 kr.
Srebrna renta	84 „ 05 „
Zlata renta	112 „ 25 „
5% marcna renta	101 „ 15 „
Akcije narodne banke	871 „ — „
Kreditne akcije	296 „ — „
London	127 „ — „
Srebro	— „ — „
Napol.	10 „ 06 „
C. kr. cekini	5 „ 95 „
Nemške marke	62 „ 20 „
4% državne srečke iz l. 1854	250 gld. 123 „ — „
Državne srečke iz l. 1864	100 gld. 170 „ — „
Ogrska zlata renta 4%	100 „ 95 „
„ papirna renta 5%	92 „ 86 „
5% štajerske zemljišč. odvez. oblig.	104 „ — „
Dunava reg. srečke 5%	100 gld. 117 „ 75 „
Zemlj. obč. avstr. 4% zlati zast. listi	126 „ 50 „
Prior. oblig. Elizabetine zapad. železnice	116 „ — „
Prior. oblig. Ferdinandove sev. železnice	105 „ 80 „
Kreditne srečke	100 gld. 178 „ — „
Rudolfove srečke	10 „ 19 „
Akcije anglo-avstr. banke	120 „ 105 „ 75 „
Tramway-društ. velj. 170 gld. a. v. v.	197 „ 30 „

Na prodaj je majhen, mlad, 12 pesti visok

konj,

ki se zove „poni“ in je izvrsten kolesar. Proda se tudi po nizki ceni **koleselj** in **komat**. Kje? pove iz prijaznosti upravnistvo „Slovenskega Naroda“. (18—2)

Erven Lucas Bols, c. k. dvorni zalagatelj, k. nizozem. dvorni zalagatelj, ustanovljeno leta 1575, katerih specialitete: **Amsterdam,**

Curacao - Anisette, se dobi v prvih prodajalnicah v (Curacao-sko aniško žganje) deželi. (534-19)

Kri čistilne kroglice

so se vselej sijajno osvedočile pri **zabnavanju človeškega telesa, glavobolu, navali krvi, otrplosti udih, skaženem želede, pomnjanju slasti do jedij, jetrnih in obilnih boleznih**, in presegajo v svojem učinku vsa druga v reklamah toliko proslavljena sredstva. Ker to zdravilo izdeluje lekarna sama, velja jedna škatlja samo 21 kr.; jeden zavoj s 6 škatljami 1 gld. 5 kr. — Manj kot jeden zavoj se s pošto ne razpošilja. — Prodaja (650-11)

„LEKARNA TRNKOCZY“

zraven rotovža v Ljubljani

— Razpošilja se vsak dan po pošti. —

„THE GRESHAM“

zavarovalno društvo za življenje v Londonu.

Filijala za Avstrijo:

Dunaj, Giselastrasse št. 1, i Pešta, Franz-Josefsplatz

v hiši društva.

Filijala za Ogersko:

št. 5 in 6, v hiši društva.

Društvena aktiva	frank. 87,284.420—
Letni dohodki na premijah in obrestih dne 30. junija 1884	17,134.226-05
Izplačitve zavarovalnin in rent in zakupnin itd. za obstanka društva (1848) več kot	149,800.000—
V slednjej dvanaestmesečni poslovalnej perijodi uložilo se je pri društvu za	63,992.275—
poudb, vsled česar zveša skupni znesek za obstanka društva na uloženi poudbah več kot	1,324,770.129-55

Prospekte in druga razjasnila daje

Glavna agentura v Ljubljani, na Tržaški cesti št. 3, II. nadstropje pri **Val. Zeschkotu.** (315—9)

„NARODNA TISKARNA“
v Ljubljani
priporoča po nizki ceni
v elegantnej obliki.

vizitnice

